

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 29 czerwca 2018 r.

Pozycja 109

POSTANOWIENIE

z dnia 20 marca 2018 r.

Sygn. akt Ts 216/17

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Mariusz Muszyński,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej J.K.S. w sprawie zgodności:

art. 547 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1904, ze zm.) z

art. 2; art. 78 w związku z art. 45 ust. 1, w związku z art. 32 ust. 1, w związku z art. 31 ust. 3; art. 77 ust. 2 w związku z art. 45 ust. 1, w związku z art. 32 ust. 1, w związku z art. 31 ust. 3, w związku z art. 19 oraz art. 176 ust. 1 w związku z art. 45 ust. 1, w związku z art. 32 ust. 1, w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 17 listopada 2017 r. (data nadania) J.K.S. (dalej: skarżący) wystąpił o stwierdzenie, że art. 547 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1904, ze zm.; dalej: k.p.k.) w zakresie, w jakim „nie przewiduje zażalenia od postanowienia oddalającego wniosek o wznowienie postępowania lub pozostawiającego go bez rozpoznania wydanego przez sąd apelacyjny lub Sąd Najwyższy” jest niezgodny z art. 2; art. 78 w związku z art. 45 ust. 1, w związku z art. 32 ust. 1, w związku z art. 31 ust. 3; art. 77 w związku z art. 45 ust. 1, w związku z art. 32 ust. 1, w związku z art. 31 ust. 3, w związku z art. 19 oraz art. 176 ust. 1 w związku z art. 45 ust. 1, w związku z art. 32 ust. 1, w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji.

Skarga konstytucyjna została sformułowana w związku z następującą sprawą.

We wniosku z 7 czerwca 2017 r. skarżący, powołując się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 1 marca 2011 r. (sygn. P 21/09), wystąpił do Sądu Apelacyjnego w B., II Wydział Karny (dalej: Sąd Apelacyjny w B.) o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym orzeczeniem Sądu Okręgowego w O., II Wydział Karny z 27 lipca 2009 r. Postanowieniem z 11 sierpnia 2017 r. Sąd Apelacyjny w B. oddalił wniosek, stwierdzając, że nie ma podstaw do wznowienia postępowania. Zdaniem sądu „uznanie niekonstytucyjności art. 8 ust. 1a ustawy [z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych

wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego; Dz. U. Nr 34, poz. 149, ze zm.] nie może powodować automatyzmu zastosowania art. 540 § 2 k.p.k. w każdej sprawie, w której przepis ten stanowił podstawę zasądzenia roszczenia wynikającego z represji związanych z działalnością na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego, niezależnie od jej realiów”.

Postanowienie Sądu Apelacyjnego w B., wskazane przez skarżącego jako orzeczenie, o którym mowa w art. 79 ust. 1 Konstytucji, zostało mu wraz z uzasadnieniem doręczone 18 sierpnia 2017 r.

Zdaniem skarżącego zakwestionowany w skardze art. 547 § 1 k.p.k. we wskazanym w niej zakresie narusza zasadę poprawnej legislacji (art. 2 Konstytucji), prawo do zaskarżenia orzeczeń i decyzji wydanych w pierwszej instancji, prawo do sądu, równości wobec prawa i proporcjonalności (art. 78 w związku z art. 45 ust. 1, w związku z art. 32 ust. 1, w związku z art. 31 ust. 3, w związku z art. 19 Konstytucji), zakaz zamykania drogi sądowej (art. 77 ust. 2 Konstytucji) oraz zasadę co najmniej dwuinstancyjnego postępowania sądowego (art. 176 ust. 1 Konstytucji).

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072; dalej: u.o.t.p. TK) skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Służy ono wyeliminowaniu – już w początkowej fazie postępowania – spraw, które nie mogą być przedmiotem merytorycznego rozstrzygania. Trybunał wydaje postanowienie o odmowie nadania skardze dalszego biegu, gdy nie spełnia ona określonych przez prawo wymagań lub jest oczywiście bezzasadna.

Zgodnie z art. 79 ust. 1 Konstytucji każdy, czyje konstytucyjne wolności lub prawa zostały naruszone, może wnieść skargę do Trybunału Konstytucyjnego w sprawie zgodności z Konstytucją ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o jego wolnościach lub prawach albo o jego obowiązkach określonych w Konstytucji.

Z powyższej normy wynikają dwa podstawowe warunki wniesienia skargi konstytucyjnej. Pierwszym z nich jest wymaganie, by sąd wydał orzeczenie na podstawie przepisu, którego konstytucyjność kwestionuje skarżący. W związku z tym, art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p. TK stanowi, że skarga konstytucyjna zawiera określenie kwestionowanego przepisu ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o wolnościach lub prawach albo obowiązkach skarżącego określonych w Konstytucji i w stosunku do którego skarżący domaga się stwierdzenia niezgodności z Konstytucją, natomiast art. 53 ust. 2 pkt 1 u.o.t.p. TK ustanawia wymóg dołączenia do skargi orzeczenia wydanego na podstawie przepisu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1. Drugim warunkiem wynikającym z art. 79 ust. 1 Konstytucji jest ostateczny charakter rozstrzygnięcia zapadłego w sprawie skarżącego. Ten wymóg jest rozwinięty w art. 77 ust. 1 u.o.t.p. TK, który stanowi o „wyczerpaniu drogi prawnej”, a jako datę początkową biegu trzymiesięcznego terminu wniesienia skargi wskazuje doręczenie skarżącemu „prawomocnego wyroku, ostatecznej decyzji lub innego ostatecznego rozstrzygnięcia”.

Analizowanej skardze należało odmówić nadania dalszego biegu, ponieważ nie spełnia ona wskazanych przesłanek.

Skarżący zakwestionował art. 547 § 1 k.p.k. w brzmieniu: „Na postanowienie oddalające wniosek lub pozostawiające go bez rozpoznania przysługuje zażalenie, chyba że orzekł o tym sąd apelacyjny lub Sąd Najwyższy”. Jako ostateczne orzeczenie skarżący wskazał

postanowienie Sądu Apelacyjnego w B. z 11 sierpnia 2017 r., oddalające jego wniosek o wznowienie prawomocnie zakończonego postępowania.

W niniejszej sprawie ostateczne rozstrzygnięcie nie dotyczy istnienia/braku istnienia środka prawnego. Oczywiście charakter ostateczny rozstrzygnięcia i jego niezaskarżalność może budzić sprzeciw skarżącego, ale polski model skargi jest taki a nie inny i dopuszczanie tego typu rozwiązań, że skarży się przepisy, które nie były podstawą ostatecznego rozstrzygnięcia budzi wątpliwości. Nie jest tak, że skarżący musi mieć możliwość skarżenia wszystkiego. To nie *actio popularis*. Skarga konstytucyjna jest subsydiarnym środkiem i ma określone granice.

Trybunał stwierdza, że powyższe orzeczenie z 11 sierpnia 2017 r. nie zostało wydane na podstawie zakwestionowanego w skardze przepisu, nie rozstrzyga także o tym, że na postanowienie oddalające wniosek o wznowienie postępowania wydane przez sąd apelacyjny nie przysługuje zażalenie. Zgodnie z dotychczasowym orzecznictwem Trybunału uzyskanie przez skarżącego takiego orzeczenia jest możliwe tylko w razie złożenia środka odwoławczego (zob. postanowienie pełnego składu TK z 10 marca 2015 r., sygn. SK 65/13, OTK ZU nr 3/A/2015, poz. 35). Skarżący nie wniósł zażalenia, dlatego wniesiona przez niego skarga nie spełnia podstawowych przesłanek określonych w art. 53 ust. 1 pkt 1, art. 53 ust. 2 pkt 1 i art. 77 ust. 1 u.o.t.p. TK

Wskazana okoliczność jest – zgodnie z art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p. TK – podstawą odmowy nadania analizowanej skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

Wziąwszy powyższe pod uwagę, Trybunał postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p. TK skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na powyższe postanowienie w terminie 7 dni od daty jego doręczenia.